

Європейським шляхом

Минулого місяця делегація Депутатського клубу «Парламент» взяла участь у роботі Генеральної Асамблеї Європейської Асоціації колишніх членів парламентів держав – членів Ради Європи та Євросоюзу (FP-AP), що відбулася в Парижі в будинку Національних Зборів Французької Республіки. Від української делегації на засіданні FP-AP виступив її голова Леонід Кравчук.

Своїми думками про роль ДК «Парламент» у посиленні співпраці колишніх і нинішніх парламентаріїв та активізації євроінтеграції України діляться члени української делегації.

Європейська Асоціація колишніх членів парламентів країн – членів Ради Європи та Євросоюзу (FP-AP), до якої у 2008 року долучилася Україна, допомагає підтримувати та розвивати демократію в країнах Європи. Україна – перша держава на теренах колишнього соціалістичного табору, яку обрали її повноправним членом. Навіть деякі західні країни (скажімо, Польща, Угорщина, Македонія) є асоційованими членами організації, а низка країн – Болгарія, Чехія, Словаччина, Росія – подали заявки на вступ до неї. На засідання FP-AP збираються досвідчені парламентарії для обговорення питань посилення контактів між колишніми парламентаріями європейських країн і нинішніми членами Європарламенту.

Важливий досвід

Створити умови для входження України до Європи на партнерських засадах

Леонід КРАВЧУК,

Голова Постійної делегації України на Генеральній Асамблеї Асоціації FP-AP

Присутність України в різноманітних міжнародних організаціях сприймається по-різному. Приміром, у Раді Європи, на жаль, нас не завжди розуміють, часто вважаючи «недозрілими», і весь час вивчають: як ми працюємо, як виконуємо свої зобов'язання тощо. Тобто ведуть постійний моніторинг. Думаю, це ознака того, що нам не зовсім довіряють. І їхні висновки не завжди позитивні для нас. У цьому є вина і українського парламенту, бо, замість працювати, наші парламентарії намагаються побороти одне одного. Єдиного парламенту, який обстоював би інтереси України, ми, на жаль, не маємо.

Тим часом, у Європейській Асоціації колишніх членів парламентів держав – членів Ради Європи та Євросоюзу ситуація зовсім інша: нас розуміють як колишніх депутатів, розуміють наші проблеми. Зокрема, президент FP-AP Каміль Дімер у своєму виступі високо оцінив нашу роботу.

Наш успіх у європейській інтеграції свідчить про одне: посилення чинної української влади на те, що нас начебто не хочуть кудись приймати, мають умовний характер. Україна буде небажаним гостем у європейських організаціях доти, доки дії її офіційних представників будуть сумнівними з погляду дотримання Конституції і законів, що призводить до нівелювання ролі парламентаризму в державі.

Часто можна почути, що демократія в нас нерозвинена, що ми не маємо досконалих інститутів громадянського суспільства. Я вважаю, що колишні народні депутати і парламентський клуб можуть стати однією з найпотужніших громадянських інституцій і показати приклад,

як экс-парламентарії можуть втілювати в життя свій досвід.

Приміром, у Вінниці член нашої делегації Сергій Татусяк цього року проводитиме конференцію з питань місцевого самоврядування. На неї буде запрошено делегації з багатьох європейських країн. От вам приклад того, як колишні народні обранці, використовуючи авторитет нинішніх парламентаріїв, взаємодіють на конкретній ділянці, спільно розмірковуючи над тим, що слід зробити, аби місцеве самоврядування справді відіграло таку роль, яку воно відіграє в багатьох країнах світу. Йдеться про передачу на місця тих повноважень, яких не повинна виконувати центральна влада.

Не можна забувати, що народний депутат, якщо він справжній громадянин своєї держави, набувши досвіду, зав'язавши контакти на середньому, високому та найвищому рівнях, покликаний цей досвід втілювати в життя на місцях. У цьому й полягає його відповідальність перед народом.

➔ На жаль, поки що не всі розуміють значення ДК «Парламент». А тим часом, усі мають усвідомити, що клуб збирається не тільки для того, аби поспілкуватися чи відзначити свята, – він здійснює доволі велику роботу. Скажімо, я запропонував провести зустріч колишніх народних депутатів у Верховній Раді, поговорити про нагальні питання – про наступні вибори. Адже це саме те питання, що зачіпає кожного громадянина. А народного депутата, хай навіть і колишнього, – тим більше. Бо якщо вже ти побував біля державного керма, маеш весь час про це пам'ятати: відповідальність залишається назавжди з тобою. І коли можеш бодай щось корисне зробити для держави, треба цей крок робити, не чекаючи, доки хтось це зробить за тебе. Я весь час на цьому наголошую, зверта-

Парламентський клуб може стати однією з найпотужніших громадянських інституцій і показати приклад, як экс-парламентарії здатні втілювати в життя свій досвід

юся до депутатів, активістів: якщо хтось бодай чимось може допомогти справі, треба це робити.

Одне слово, є всі підстави сказати, що ця політична сила (маю на увазі колишніх народних депутатів) може зробити дуже багато і гідно представити Україну у FP-AP. Міжнародна діяльність ДК «Парламент» уже відіграла значну роль у процесі європейської інтеграції України. Форми та методи роботи Європейської Асоціації экс-парламентаріїв держав – членів Ради Європи та Європейського Союзу допоможуть створити умови для входження України до Європи на партнерських засадах. Наша співпраця сприятиме вдосконаленню системи місцевого самоврядування в Україні, модернізації державної політики, забезпеченню реальної децентралізації влади, про яку народні депутати сьогодні, на жаль, забули.

Єдність у багатоманітності

Активне залучення чинних парламентаріїв до роботи в Клубі – наша перевага

Микола БАЙРАК,
президент ДК «Парламент»,
член Бюро Асоціації FP-AP

Депутатський клуб «Парламент» цього року відзначатиме ювілей – йому виповнюється 10 літ. Одним із найбільших досягнень нашої громадської організації є те, що торік вона увійшла до Європейської Асоціації колишніх членів парламентів держав – членів Ради Європи та Євросоюзу.

Чим же український Депутатський клуб відрізняється від інших європейських громадських парламентських організацій?

Єдиного шаблону побудови таких організацій не існує. Кожна держава, кожний колектив депутатів національного парламенту обирає власний формат організації, жодним чином не намагаючись підлаштуватися під когось. Це – креатив кожного на національному рівні.

Особливо приємно відзначити, що ДК «Парламент» на фоні європейських клубів має доволі яскравий вигляд. По-перше, ми є видавцями часопису «Народний депутат», якість і рівень подачі матеріалів у якому високо оцінили європейські парламентарії. По-друге, наш клуб працює не лише з колишніми депутатами, а й з нинішніми. Цим ми докорінно відрізняємося від Європейської Асоціації, яка працює тільки з колишніми парламентаріями, боячись політизації від залучення чинних політиків. Тим часом, наша організація активно долучає таких політиків до роботи в клубі, вважаючи, що депутат нинішньої каденції має право на суспільну діяльність в рамках громадської парламентської організації. Єдина ви-

мога до нього – дотримуватися правил, вимог клубної організації і не виходити за їхні рамки. Отже, ми не виключаємо співробітництва парламентаріїв нинішніх і колишніх, а, навпаки, закликаємо до нього.

Роль деяких національних громадських організацій зводиться до того, що вони двічі-тричі на рік збираються на засідання та колоквіуми. Ми вважаємо, що для нас такий обсяг робіт замалий. Громадська організація має бути динамічнішою, змістовнішою. Тому ми й обрали клубний формат, що дає можливість розширювати рамки й активно використовувати різноманітні форми – такі як організація сімейних вечорів, спортивних свят, міжнародних зустрічей тощо. Ми ставимо за мету зблизити депутатів різних каденцій шляхом міжособистісного спілкування. Адже будь-який колектив потрібно формувати. І відбувається це не лише в процесі виконання прямих професійних обов'язків, а, найчастіше, – під час неформальних зустрічей, спільних акцій, надання взаємодопомоги.

Мені хотілося б, щоб у нашому клубі люди, яких обрали для управління державою, відчували й розуміли одне одного, щоб вони мали можливість зустрічатися й обмінюватися думками, щоб сформувався справжній колектив, проїнятий єдиним духом. Ми прагнемо, аби колегам було в нас так само комфортно, як і в сімейному колі.

На жаль, ДК «Парламент» не є суб'єктом законодавчої ініціативи, але наше завдання – всіляко виявляти больові точки, що існують у суспільстві, доносити невідкладні проблеми до наших чинних колег-депутатів, вимагаючи від них зміни наявного стану справ.

Клуб активно налагоджує контакти з депутатськими асоціаціями найдосвідченіших демократій Європи – Великої Британії, Франції, Австрії. З їхнього боку ми також відчуваємо невідчужений інтерес до України. Європа готова співпрацювати з нами, ділитися досвідом, а у певних питаннях – і навчатися в нас. Європейські экс-парламентарії відзначають, що наше законодавство не таке

відстале, як нам здається. Просто в нашій державі не відпрацьована система, що сприяла б активізації процесів розвитку демократії, підвищенню рівня життя. Невже ми не можемо досягти, скажімо, стандартів Румунії, яку вже прийнято до ЄС? Звісно, можемо. Але для цього потрібні політична воля й система, які давали б змогу керувати суспільними процесами, виховувати відповідальних керівників. Цього, на жаль, немає. У рамках Асоціації колишніх членів парламентів ми намагаємося цього навчитися, запозичити досвід у своїх партнерів.

На засіданнях Європейської Асоціації й обговорюються питання, спільні для всієї Європи і світу. Скажімо, у жовтні – у Лісабоні відбудеться семінар FP-AP щодо ролі колишніх парламентаріїв і їхнього статусу в громадському та політичному житті суспільства. Коли таке обговорення відбувається в загальноєвропейському масштабі, де перетинаються зовсім різні погляди на життя, то ми багато чого можемо тут навчитися, багато що почерпнути для своєї держави.

Нам особливо приємно повідомити, що Генеральна Асамблея FP-AP ухвалила рішення про проведення у жовтні 2010 року загальноєвропейського семінару в Києві. А у вересні цього року делегація Асоціації колишніх членів Європарламенту відвідає Україну.

Клуб «Парламент» радо вітатиме членів делегації і докладе всіх зусиль, щоб гідно їх прийняти. На сьогодні ми розраховуємо на спонсорські кошти, гроші від своєї видавничої діяльності, а тим часом в усьому світі такі громадські організації мають підтримку від парламентів своїх країн. Парламенти європейських держав беруть на себе також підтримку офісу, секретаріату, міжнародної діяльності (зокрема, проплату членських внесків в Асоціацію та оплату відряджень).

Ми переконані, що наша робота сприяє розвитку української демократії та формуванню позитивного іміджу України у Європі і допоможе створити умови для входження нашої держави до європейської спільноти на партнерських засадах.

Василь ПОДОЛЯН,
член делегації
України на
Генеральній
Асамблеї
Асоціації FP-AP

– Досвід роботи з Генеральною Асамблеєю Європейської Асоціації Україна може використати для налагодження дружніх відносин з країнами ЄС. Я вважаю, що це шанс впровадити європейські моделі демократії на території пострадянських держав. Існує багато неполітичних сфер, які ми можемо розвивати разом із Європою: екологія, спорт, культура. І в Україні цьому може посприяти Депутатський клуб «Парламент».

Іван ЗВОНАРЬОВ,
член делегації
України на
Генеральній
Асамблеї
Асоціації FP-AP

– Така діяльність Україні просто необхідна, адже на подібних заходах ми можемо знайти підтримку Європи. Насправді співпраця між громадськими організаціями, в тому числі парламентськими, може допомогти в майбутньому подолати перешкоди при вступі України до ЄС.

Подібні зустрічі в подальшому можуть також відкрити й торгові кордони для нашої держави. Я переконаний, що по той бік барикад у нас є друзі, які бажають нам добра і хочуть, щоб Україна розвивалась.

Розвиток місцевого самоврядування – у руках громад

Не винаходити велосипед,
а скористатися європейським досвідом

Сергій ТАТУСЯК,
член Бюро Асоціації FP-AP

Україну до Європейської Асоціації колишніх членів парламентів держав – членів Ради Європи та Євросоюзу було прийнято зовсім недавно – лише рік тому, і протягом цього часу ми ефективно працювали, знайшовши контакт з усіма членами бюро цієї громадської організації – тими людьми, які рухають її історію. Після обрання нового президента Асоціації (у березні минулого року) робота активізувалася. Нині FP-AP представляє Каміль Дімер (Люксембург) – досвідчена людина, яку добре знають у Європі. За цей рік пан Дімер ефективно попрацював з Європарламентом, з усіма європейськими структурами в питаннях посилення співпраці Асоціації з європейськими інститутами. І вже відчувається певний поступ з боку Єв-

ропарламенту у фінансуванні деяких програм FP-AP.

Як на мене, важливим є також те, що в Асоціацію об'єднано людей, які мають життєвий досвід і пройшли неабияку школу в органах влади. Це – колишні парламентарії країн Євросоюзу, экс-члени Європарламенту, колишні голови парламентів, экс-президенти країн. Одним словом, це – еліта. Вражає їхня активна позиція: незважаючи на вік, вони завжди активно порушують найрізноманітніші проблеми – і щодо конституції Європарламенту, і щодо переваги прямих виборів і прямих референдумів, одне слово – обговорюють усі важливі питання, що стосуються життя Європи. Свої пропозиції і напрацювання «ветерани» надсилають до Європарламенту та Європейської комісії.

За рік, що минув, ми взяли участь фактично в усіх заходах Асоціації. Особисто я активно працював також з іншими громадськими організаціями, щоб висловити нашу позицію і надіслати пропозиції до Асоціації, до Брюсселя.

Приємно, що нашу діяльність за минулий рік оцінено високо, про що у своєму річному звіті сказав президент FP-AP.

Ми ухвалили також план роботи на рік. Наступні засідання Бюро Асоціації відбудуться в Люксембургу (у червні) та Лісабоні (у жовтні). Розглядатиметься питання ролі й статусу колишніх парламентаріїв у Європі, адже багато людей з величезним досвідом залишаються поза активною законо-

творчою діяльністю. На ці потужні колоквиуми від кожної країни придуть по 8–10 осіб.

Дуже приємно також те, що колеги підтримали наші пропозиції і 2010 року такої самий колоквиум буде проведено в Україні. Можливе питання для обговорення – адаптація нашого законодавства України до європейського.

Переконаний, що певні кроки на той час уже буде зроблено. Скажімо, наші колеги у Європі не розуміють, чому в нас така дивна модель місцевого самоврядування і коли ми вже дійдемо консенсусу в питанні управління владою на місцях. А проте нам нічого не треба вигадувати: у сусідній Польщі маємо європейську модель, яка виправдала себе. Всі члени територіальної громади відповідально ставляться до виборів депутатського корпусу і керівника громади. Вони знають, що на них працює тільки влада місцева. Левова частка повноважень і фінансового ресурсу залишається безпосередньо на місцях, та ще й дотує

центр. Це європейська практика. А ми намагаємося моделювати щось своє. Я вважаю, що ми мусимо адаптувати своє самоврядування до Європейської хартії. Адже ми ратифікували її ще в 1997 році, але законодавчо так і не затвердили.

На жаль, політична еліта не зацікавлена в тому, щоб передати повноваження територіальній громаді. Найголовніше, вона боїться активності громад. І ситуацію в цій сфері не вдасться змінити, якщо люди не займуть активної позиції. Особливо – депутати сільських, селищних, міських рад. Натомість ми експериментуємо: передаємо повноваження то парламентові, який має вирішити, чи проводити місцеві вибори, то президентові, то Кабміну.

Намагаючись зрушити справу з мертвої точки, ми спільно з Депутатським клубом «Парламент», Товариством «Україна – Польща – Німеччина» проведемо цього року у Вінниці міжнародну конференцію щодо рефор-

мування місцевого самоврядування. Запрошуємо представників з Франції, Німеччини, Великої Британії, Іспанії, які мають надзвичайно вагомий досвід самоврядування. Основне питання – децентралізація влади.

Учасники засідання Генеральної Асамблеї FP-AP виявили надзвичайний інтерес до України, особливо – до виступу Леоніда Макарівича Кравчука, який поінформував про стан справ у нашій державі, про політичну ситуацію, перспективи і водночас попросив підтримки в питанні входження України до Євросоюзу. Сприйняття було чудове, наші колеги з Європи одноставно підтримали рішення Асамблеї щодо проведення у 2010 році європейського семінару FP-AP в місті Києві. Ми відчули значний поступ у ставленні до України навіть порівняно з минулим роком. За цей рік громадська організація Депутатський клуб «Парламент» так попрацювала, що наші закордонні друзі почали вболівати за нас, за Україну.

